

Ευρωπαϊκή
Επιτροπή

Αναπτυξη δεξιοτήτων για την αγορά εργασίας

Τα συμπεράσματα της Ρίγας

Ευρωπαϊκή συνεργασία στην
επαγγελματική εκπαίδευση και
κατάρτιση 2015-2020

Οι πολίτες χρειάζονται δεξιότητες υψηλής ποιότητας ώστε να διαδραματίσουν ενεργό ρόλο στη σημερινή και στην αυριανή ευρωπαϊκή αγορά εργασίας. Ο εκσυγχρονισμός της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΕΚ) θα τους δώσει τη δυνατότητα να αναπτύξουν τις κατάλληλες δεξιότητες καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής τους, αξιοποιώντας ευέλικτες μεθόδους μάθησης.

Σε μια ταχέως μεταβαλλόμενη παγκόσμια οικονομία, η καλλιέργεια δεξιοτήτων και η καλή αξιοποίησή τους θα κρίνουν, σε μεγάλο βαθμό, την ικανότητά μας να δώσουμε ώθηση στην καινοτομία και την ανάπτυξη και να διατηρήσουμε το κοινωνικό μας μοντέλο. Η Ευρώπη πρέπει να εφοδιάσει τους πολίτες της με τις κατάλληλες δεξιότητες ώστε να μπορούν να διαδραματίσουν ενεργό ρόλο στην αγορά εργασίας και στην κοινωνία. Το νέο θεματολόγιο δεξιοτήτων για την Ευρώπη έχει προταθεί ως τρόπος συμβολής της ΕΕ στην καθοδήγηση αυτού του πολιτικού διαλόγου και την παροχή συγκεκριμένων τομέων δράσης και συνεργασίας των κρατών μελών.

Η επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (ΕΕΚ) έχει ιδιαίτερη σημασία σε ό,τι αφορά τις δεξιότητες για την αγορά εργασίας. Σύμφωνα με προβλέψεις σε διάφορα κράτη μέλη, στο μέλλον θα υπάρχει έλλειψη ατόμων με προσόντα ΕΕΚ. Εντούτοις, για πάρα πολλούς νέους ανθρώπους και τους γονείς τους, η αρχική ΕΕΚ παραμένει δεύτερη επιλογή και μόνο σε μια μειονότητα εργαζομένων προσφέρονται ευκαιρίες για την ανάπτυξη περαιτέρω δεξιοτήτων. Η ΕΕΚ μπορεί να καταστεί πιο ελκυστική μόνο εάν οι πολίτες εμπιστευτούν τα αποτελέσματά της και εάν παρέχει στους εκπαιδευόμενους περισσότερες ευκαιρίες για εργασιακή εμπειρία και περιόδους εργασίας στο εξωτερικό. Τα άτομα που παρακολουθούν προγράμματα ΕΕΚ θα πρέπει να λαμβάνουν αναγνώριση για τις δεξιότητες που αποκτούν, ενώ όσοι αποκτούν προσόντα ΕΕΚ θα πρέπει να είναι σε θέση να προχωρήσουν σε ανώτερα επίπεδα εκπαίδευσης ή κατάρτισης. Αυτό απαιτεί στενές συνεργασίες με τις επιχειρήσεις, την ανώτατη εκπαίδευση και την έρευνα.

Τα συμπεράσματα της Ρίγας: **5** στόχοι για τη βελτίωση της ΕΕΚ

Στο πλαίσιο της διαδικασίας της Κοπεγχάγης, οι αρμόδιοι υπουργοί για την ανάπτυξη επαγγελματικών δεξιοτήτων από όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ, τις υποψήφιες προς ένταξη στην ΕΕ χώρες και τις χώρες του ΕΟΧ, καθώς και οι ευρωπαϊκοί κοινωνικοί εταίροι (ETUC, BusinessEurope, UEAPME, CEEP) και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συναντήθηκαν στη Ρίγα στις 20 Ιουνίου 2015. Μαζί κατέληξαν στα συμπεράσματα της Ρίγας τα οποία ορίζουν τα «πέντε μεσοπρόθεσμα παραδοτέα για την ΕΕΚ». Τα εν λόγω κύρια παραδοτέα αποτελούν τη βάση της ατζέντας για τον εκσυγχρονισμό της ΕΕΚ κατά την περίοδο 2015-2020.

1

Προώθηση της μάθησης στον χώρο εργασίας, σε όλες τις μορφές της, με ιδιαίτερη προσοχή σε προγράμματα μαθητείας, με τη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων, των επιχειρήσεων, των επιμελητηρίων και των παρόχων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, καθώς και με την προώθηση της καινοτομίας και της επιχειρηματικότητας.

Η μάθηση στον χώρο εργασίας έχει αποδειχθεί πολύ αποτελεσματική ως προς την ανάπτυξη δεξιοτήτων που σχετίζονται με την αγορά εργασίας, συμπεριλαμβανομένων των μη τεχνικών δεξιοτήτων, καθώς και των δεξιοτήτων που μπορούν να εφαρμοστούν σε διάφορα εργασιακά περιβάλλοντα. Ωστόσο, μόνο το 25 % των συμμετεχόντων σε προγράμματα αρχικής ΕΕΚ συμμετέχουν σε προγράμματα

Η ευρωπαϊκή συμμαχία για θέσεις μαθητείας συγκεντρώνει δημόσιους και ιδιωτικούς ενδιαφερόμενους φορείς για τη βελτίωση της ποιότητας, της παροχής και της εικόνας των μαθητειών στην Ευρώπη.
<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1147&langId=el>

Το ευρωπαϊκό σύμφωνο για τη νεολαία υποστηρίζει την απασχολησιμότητα των νέων, μέσω συνεργασιών μεταξύ αρμόδιων δημόσιων και ιδιωτικών ενδιαφερόμενων φορέων.
<http://www.csreurope.org/pactforyouth>

μάθησης στον χώρο εργασίας. Υφίσταται ξεκάθαρα η ανάγκη για περισσότερα υψηλής ποιότητας προγράμματα μαθητείας και μάθησης στον χώρο εργασίας. Αυτό απαιτεί συνεργασίες μεταξύ εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και φορέων κατάρτισης, και επιχειρήσεων και οργανισμών της αγοράς εργασίας. Τέτοιου είδους συνεργασίες προωθούνται μέσω της ευρωπαϊκής συμμαχίας για θέσεις μαθητείας και του ευρωπαϊκού συμφώνου για τη νεολαία.

2

Περαιτέρω ανάπτυξη των μηχανισμών διασφάλισης της ποιότητας στην ΕΕΚ σύμφωνα με σύσταση του EQAVET και, ως μέρος των συστημάτων διασφάλισης της ποιότητας, καθιέρωση συνεχούς πληροφόρησης και ανάδρασης για τα συστήματα αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΑΕΕΚ) και συνεχούς επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΣΕΕΚ) με βάση τα μαθησιακά αποτελέσματα.

Στις διάφορες χώρες και στους διάφορους τομείς, οι εργοδότες θα πρέπει να πιστεύουν ότι οι εργαζόμενοι πράγματι διαθέτουν τις δεξιότητες που εμφανίζονται στα προσόντα τους. Ως εκ τούτου, η ποιότητα θα πρέπει να διασφαλίζεται σε όλα τα στάδια της ΕΕΚ —τον σχεδιασμό, τη διδασκαλία, την αξιολόγηση, την επικύρωση και την πιστοποίηση— προκειμένου να διασφαλίζεται ότι τα αποτελέσματα είναι καλά τόσο στην αρχική

4

Περαιτέρω ενίσχυση των βασικών ικανοτήτων στα προγράμματα σπουδών της ΕΕΚ και παρέχοντας πιο αποτελεσματικές ευκαιρίες, ώστε να αποκτώνται ή να αναπτύσσονται οι εν λόγω δεξιότητες μέσω της ΑΕΕΚ και της ΣΕΕΚ.

Στο τέλος της τυπικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, όλοι θα πρέπει να έχουν αποκτήσει μια βασική σειρά δεξιοτήτων σύμφωνα με τις οκτώ βασικές ικανότητες για τη διά βίου μάθηση. Αυτές διαμορφώνουν τη βάση για οποιαδήποτε περαιτέρω μάθηση και για μια ενεργή ζωή στη σημερινή κοινωνία και την αγορά εργασίας. Τα προγράμματα ΑΕΕΚ θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι, πέρα από συγκεκριμένες επαγγελματικές δεξιότητες, οι απόφοιτοί τους αναπτύσσουν όλες τις βασικές ικανότητες, συμπεριλαμβανομένων των ψηφιακών δεξιοτήτων, των δεξιοτήτων επιχειρηματικότητας και καινοτομίας. Όλα αυτά είναι απαραίτητα και χρήσιμα καθώς οι άνθρωποι προχωρούν στη σταδιοδρομία τους. Για την αντιμετώπιση αυτού του ζητήματος, το ευρωπαϊκό πλαίσιο βασικών ικανοτήτων αναθεωρείται με βάση το νέο θεματολόγιο δεξιοτήτων για την Ευρώπη.

Στο πλαίσιο του θεματολογίου δεξιοτήτων, η Επιτροπή πρότεine μια εγγύηση δεξιοτήτων, ώστε να παρέχεται στους ενήλικες με χαμηλά επαγγελματικά προσόντα, συμπεριλαμβανομένων των πρόσφατα αφιχθέντων μεταναστών, η ευκαιρία να αυξήσουν το επίπεδο των βασικών τους δεξιοτήτων — ανάγνωση, γραφή, αριθμητική και ψηφιακές δεξιότητες— και πιθανώς όλων των βασικών τους ικανοτήτων. <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1224&langId=en>

επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (ΑΕΕΚ) όσο και στη συνεχή επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (ΣΕΕΚ). Το εργαλείο EQAVET αναπτύσσεται με στόχο την παροχή καλύτερης υποστήριξης ως προς την ποιότητα των προγραμμάτων μάθησης στον χώρο εργασίας και της ΣΕΕΚ και την παρακολούθηση των επαγγελματικών αποτελεσμάτων της ΕΕΚ.

Το EQAVET είναι ένα δίκτυο ευρωπαϊκής συνεργασίας για την ανάπτυξη της διασφάλισης ποιότητας της ΕΕΚ αξιοποιώντας το ευρωπαϊκό δίκτυο αναφοράς. www.eqavet.eu

εργασιακή εμπειρία, εθελοντισμό και άλλες εμπειρίες ζωής. Προκειμένου να μπορέσουν να αξιοποιήσουν στο έπακρο αυτές τις ευκαιρίες, θα πρέπει να ισχύουν οι κατάλληλες προϋποθέσεις: οι δεξιότητες, ανεξαρτήτως του τρόπου απόκτησής τους, θα πρέπει να αξιολογούνται, να επικυρώνονται και να οδηγούν στην απόκτηση προσόντων. Εφαρμόζοντας τη Σύσταση για την επικύρωση της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης και αναθεωρώντας το ευρωπαϊκό πλαίσιο επαγγελματικών προσόντων, η υπηρεσία Europass και το εργαλείο ECVET θα υποστηρίξουν διαπερατές και ευέλικτες μεθόδους μάθησης.

Το ευρωπαϊκό πλαίσιο επαγγελματικών προσόντων (ΕΠΕΠ) ορίζει οκτώ επίπεδα μαθησιακών αποτελεσμάτων, έτσι ώστε να είναι καλύτερη η σύγκριση και η κατανόηση των προσόντων μεταξύ διαφόρων χωρών και τομέων.

Η πύλη Europass αναπτύσσεται, στο πλαίσιο του θεματολογίου δεξιοτήτων, ώστε να περιλαμβάνει όλες τις διαδικτυακές υπηρεσίες που καλύπτουν δεξιότητες και προσόντα.

Το ECVET είναι ένα ευρωπαϊκό σύστημα πιστωτικών μονάδων για την ΕΕΚ που υποστηρίζει ευέλικτες μεθόδους μάθησης. www.ecvet-secretariat.eu

Η Σύσταση για την επικύρωση της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης καλεί για τη θέσπιση εθνικών ρυθμίσεων που θα επιτρέπουν στα άτομα να ζητούν την επικύρωση δεξιοτήτων που αποκτήθηκαν εκτός της επίσημης εκπαίδευσης.

3

Βελτίωση της πρόσβασης όλων στην ΕΕΚ και στα επαγγελματικά προσόντα χάρη σε περισσότερα ευέλικτα και διαπερατά συστήματα, κυρίως με την παροχή αποτελεσματικών και ολοκληρωμένων υπηρεσιών προσανατολισμού, καθώς και της δυνατότητας επικύρωσης της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης.

Σήμερα, οι πολίτες έχουν στη διάθεσή τους ευρύ φάσμα επιλογών για την ανάπτυξη των δεξιοτήτων τους, από κέντρα επαγγελματικής κατάρτισης έως διαδικτυακά σεμινάρια,

5

Καθιέρωση συστηματικών προσεγγίσεων και δυνατοτήτων για την αρχική και τη συνεχή επαγγελματική εξέλιξη των εκπαιδευτικών, εκπαιδευτών και μεντόρων της ΕΕΚ σε σχολικά και εργασιακά περιβάλλοντα.

Η ποιότητα των εκπαιδευτικών, των εκπαιδευτών και των μεντόρων παραμένει ζωτικός παράγοντας που καθορίζει σε ποιον βαθμό και πόσο καλά αναπτύσσονται οι άνθρωποι δεξιότητες μέσω της εκπαίδευσης και της κατάρτισης. Η καλή διδασκαλία αποτελεί ουσιαστικό στοιχείο στο μείγμα που οδηγεί σε καλά αποτελέσματα. Το διδακτικό προσωπικό διαδραματίζει επίσης κύριο ρόλο στην έμπνευση και την καθοδήγηση των εκπαιδευόμενων, ενθαρρύνοντάς τους να προχωρήσουν σε ανώτερα επίπεδα προσόντων ή να διευρύνουν το φάσμα των ικανοτήτων τους.

Η ανταλλαγή καλών πρακτικών και η αμοιβαία μάθηση είναι αποτελεσματικές προσεγγίσεις που παρέχουν υποστήριξη στα κράτη μέλη για τη βελτίωση της ποιότητας των εκπαιδευτικών και των εκπαιδευτών της ΕΕΚ, με ιδιαίτερη αναφορά στην ενίσχυση των προγραμμάτων μάθησης στον χώρο εργασίας και των μαθητειών.

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΟΔΟΥ

Η πρόοδος προς την επίτευξη των πέντε μεσοπρόθεσμων παραδοτέων θα παρακολουθείται με την υποστήριξη του CEDEFOP, του Ευρωπαϊκού Κέντρου για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης, το οποίο αναλύει τις ευρωπαϊκές και εθνικές εξελίξεις στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, και του ETF, του Ευρωπαϊκού Ιδρύματος Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, το οποίο υποστηρίζει την ανάπτυξη του ανθρώπινου κεφαλαίου σε χώρες που βρίσκονται σε μεταβατικό στάδιο.

Μάθετε περισσότερα

Επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση
(Ευρωπαϊκή Επιτροπή):

http://ec.europa.eu/education/policy/vocational-policy/index_el.htm

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1146&langId=en>

Το Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης:

<http://www.cedefop.europa.eu/el>

Το Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης:

<http://www.etf.europa.eu/web.nsf/pages/ETF-EL>

